# AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2021/1600 ÁLLÁSFOGLALÁSA

**(2021. április 29.)**

**az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel**

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

— tekintettel az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság 2019. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára,

— tekintettel a peszticidek uniós engedélyezési eljárásáról szóló, 2019. január 16-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

— tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság véleményére,

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0097/2021),

A. mivel bevételi és kiadási kimutatása ([2]) szerint az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (a továbbiakban: a hatóság) 2019. évi pénzügyi évre szóló végleges költségvetése 80 736 785,59 EUR volt, ami a 2018. évhez képest 1,96%-os növekedést jelent; mivel a hatóság költségvetése főként az uniós költségvetésből származik ([3]);

B. mivel a Számvevőszék a hatóság 2019. évi pénzügyi évről szóló éves beszámolójáról szóló jelentésében (a továbbiakban: a számvevőszéki jelentés) megállapítja, hogy kellő mértékben megbizonyosodott a hatóság éves beszámolójának megbízhatóságáról, valamint arról, hogy az annak alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályszerűek;

***Költségvetési és pénzgazdálkodás***

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a 2019. évi pénzügyi év során folytatott költségvetés-ellenőrzési erőfeszítések eredményeként a költségvetés végrehajtási aránya 99,99%-os szintet ért el, ami 2018-hoz képest 0,01%-os, csekély mértékű csökkenést jelent; megjegyzi továbbá, hogy a kifizetési előirányzatok végrehajtási aránya 91,45%-os volt, ami 2018-hoz képest 0,15%-os, csekély mértékű növekedést jelent;

2. felkéri a Bizottságot, hogy kellően indokolt esetekben biztosítson a hatóság számára a költségvetés leghatásosabb módon történő felhasználására szolgáló olyan eszközöket, amelyek többek között magukban foglalják a létszámtervet meghaladó szerződéses alkalmazottak korlátozott időtartamra történő foglalkoztatásának lehetőségét, a hatóság jóváhagyott éves költségvetési keretének túllépése nélkül; úgy véli, hogy ez a rugalmasság lehetővé tenné a különböző területeken megnövekedett munkaterhelés következtében – a főként a humánerőforrás-kapacitás terén mutatkozó jelentős hiányosságok miatt – felgyülemlett hátralék mennyiségének minél gyorsabb felszámolását;

***Teljesítmény***

3. tudomásul veszi, hogy a hatóság átfogó, teljesítményalapú irányítási megközelítésében fő teljesítménymutatókat használ a tevékenységeiből származó hozzáadott érték mérésére, különösen a tudományos adatok megosztása tekintetében; megjegyzi ezenfelül, hogy hatóság egyéb fő teljesítménymutatókat is alkalmaz költségvetési gazdálkodásának javítása érdekében; megállapítja, hogy 2019-ben nem töröltek és nem vezettek be mutatókat;

4. megelégedettséggel nyugtázza, hogy a hatóság jó eredményeket ért el a közösségi médiában való jelenlét terén, és hogy 2019-ben több mint 500 kérdéssel foglalkoztak a szabályozott termékekkel kapcsolatban;

5. megjegyzi, hogy a hatóság 2020-ban külső értékelést végzett egy új, 2027-re szóló stratégia kidolgozása keretében, hogy értékelje a jelenlegi stratégia végrehajtási szintjét és biztosítsa további kezdeményezések integrálását;

6. ösztönzi a hatóságot, hogy a bürokrácia csökkentése érdekében folytassa szolgáltatásai digitalizálását;

([1]) Elfogadott szövegek, P8_TA(2019)0023.
([2]) HL C 107., 2020.3.31., 245. o.
([3]) HL C 107., 2020.3.31., 245. o.

7. megelégedéssel nyugtázza, hogy a hatóság az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság, a Környezetvédelmi Főigazgatóság és az Informatikai Főigazgatóság irányítása alatt ugyanazon szakpolitikai klaszteren belül megosztja forrásait és tevékenységeit az Európai Vegyianyag-ügynökséggel, az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel, az Európai Gyógyszerügynökséggel és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal; megjegyzi, hogy a hatóság aktívan részt vett az európai uniós ügynökségek hálózatának a megosztott szolgáltatások azonosítására, végrehajtására és nyomon követésére irányuló kezdeményezésében, amely számos közös tevékenységhez és projekthez vezetett, különösen a közös közbeszerzés területén; határozottan ösztönzi a hatóságot, hogy aktívan törekedjen további és szélesebb körű együttműködésre az uniós ügynökségekkel;

8. aggodalommal állapítja meg, hogy a hatóság a szabályozott termékek kockázatértékeléséért felelős egyik uniós szabályozó ügynökségként nem részesül elegendő forrásban feladatai hatékony ellátásához; ragaszkodik ahhoz, hogy a hatóság elegendő forrásban részesüljön feladatai ellátásához;

9. kiemeli, hogy 2019-ben a Parlament 16 kifogást fogadott el a géntechnológiával módosított növények élelmiszer- és takarmánycélú behozatalával szemben; kiemeli, hogy e kifogások egyik oka az, hogy hiányosságokat tapasztaltak a hatóság géntechnológiával módosított szervezetekkel foglalkozó tudományos testülete által végzett kockázatértékelésben; sürgeti a hatóságot, hogy haladéktalanul orvosolja és szüntesse meg ezeket a hiányosságokat; mivel e hiányosságok közé tartozik többek között a gyomirtószer-maradványokból, a Bacillus thuringiensis (a továbbiakban: Bt) toxinjaiból és a növényi összetevőkből eredő koktélhatások vizsgálatának hiánya, a fokozott mértékben permetezett kiegészítő gyomirtó szereknek a géntechnológiával módosított növény általános biztonságára gyakorolt hatása vizsgálatának, valamint a Bt-fehérjék megfelelő toxicitási vizsgálatának hiánya;

10. üdvözli, hogy a hatóság hozzájárult az uniós élelmiszer- és takarmánylánc biztonságához, és jelentős erőfeszítéseket tett e téren azáltal, hogy a kockázatkezelőket az élelmiszerlánccal kapcsolatban átfogó, független és naprakész tudományos tanácsokkal látta el, és hogy a nyilvánosság számára egyértelmű tájékoztatást nyújtott tevékenységéről és az annak alapjául szolgáló információkról, továbbá hogy együttműködött az érdekelt felekkel és intézményi partnerekkel az élelmiszer-biztonsági rendszerbe vetett bizalom és a koherencia előmozdítása érdekében;

11. hangsúlyozza, hogy a hatóság 2019-ben 838 kérdést zárt le tudományos vélemény, technikai jelentés és egyéb támogató kiadvány révén;

12. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Számvevőszék 2/2019. sz. különjelentésében ([4]) megállapította, hogy az új anyagok engedélyezése iránti kérelmek számának növekedése jelentős hátralékokhoz vezetett, különösen a szabályozott élelmiszer-összetevők területén; sajnálja, hogy a tagállamok nem mindig bocsátják a hatóság rendelkezésére a tudományos értékelések elvégzéséhez szükséges adatokat;

13. tudomásul veszi a „Stop Glyphosate” elnevezésű sikeres európai polgári kezdeményezésre adott közvetlen válaszintézkedésként az (EU) 2019/1381 rendelet ([5]) (az új átláthatósági rendelet) elfogadását, amelynek célja az élelmiszerláncban végzett kockázatértékelés átláthatóságának javítása, és különösen a hatóság által felhasznált tanulmányok megbízhatóságának, objektivitásának és függetlenségének megerősítése; megjegyzi, hogy 2019-ben a hatóság összesen 3,03 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkaerőt és valamivel több mint 196 000 EUR-t fordított a függetlenségre és az összeférhetetlenség kezelésére vonatkozó politikájának végrehajtására;

***Személyzeti politika***

14. megállapítja, hogy 2019. december 31-én a létszámterv végrehajtása 97,81%-os volt: az uniós költségvetés értelmében engedélyezett 320 álláshelyből (szemben a 2018. évi 319 engedélyezett álláshellyel) ötöt tisztviselő, 308-at pedig ideiglenes alkalmazott töltött be; megállapítja, hogy ezen felül 131 szerződéses alkalmazott és 15 kirendelt nemzeti szakértő dolgozott a hatóságnál 2019-ben;

([4]) 2/2019. sz. különjelentés – „Vegyi anyagok jelentette veszélyek az élelmiszerekben: az uniós élelmiszer-biztonsági politika védi ugyan a fogyasztókat, de kihívásokkal szembesül” (HL C 21., 2019.1.17., 7. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1381 rendelete (2019. június 20.) az élelmiszerláncban alkalmazott uniós kockázatértékelés átláthatóságáról és fenntarthatóságáról, továbbá a 178/2002/EK, az 1829/2003/EK, az 1831/2003/EK, a 2065/2003/EK, az 1935/2004/EK, az 1331/2008/EK, az 1107/2009/EK, valamint az (EU) 2015/2283 rendelet és a 2001/18/EK irányelv módosításáról (HL L 231., 2019.9.6., 1. o.).

15. elismeri, hogy a hatóság felső vezetésén belül a nemek közötti egyensúly kielégítő, mivel az öt tagból három nő; megjegyzi azonban, hogy a hatóság igazgatótanácsában a 15 tagból 4 nő; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a hatóság igazgatótanácsi tagjainak kinevezésekor tartsák szem előtt a nemek közötti egyensúly biztosításának fontosságát; aggodalommal állapítja meg a hatóságon belüli földrajzi egyensúlyhiányt, ami abból adódik, hogy az egyik állampolgárság a teljes személyzet 46,49%-át teszi ki; ösztönzi a hatóságot, hogy tegyen további intézkedéseket a jobb földrajzi egyensúly biztosítása érdekében, de elismeri a megtett erőfeszítéseket;

16. tudomásul veszi, hogy 2019-ben (a 25 alkalmazottra leadott kérelem nyomán) hat további szerződéses alkalmazottat vettek fel az új élelmiszerek értékelése és a magas kockázatú növények termékértékelése terén megnövekedett munkateher kezelése érdekében; megjegyzi, hogy a hatóság a források további növelését kérte;

17. tudomásul veszi, hogy a hatóság elfogadta a személyek méltóságának védelmére és a zaklatás megakadályozására vonatkozó politikát; tudomásul veszi, hogy a hatóság kötelező képzéseket szervezett a személyzet és a vezetők számára, bizalmas tanácsadást bocsátott rendelkezésre, és intranetes oldalán közzétette a zaklatási ügyekről szóló első jelentést; megjegyzi továbbá, hogy csak a személyzet és a kirendelt nemzeti szakértők kezdeményezhetnek hivatalos eljárást; sajnálja, hogy a hatóság 2019-ben öt zaklatási esetről számolt be, amelyek közül három formális és két informális volt; megjegyzi, hogy a kivizsgálásukhoz szükséges eljárásokat bevezették, és hogy egyik esetben sem indult bírósági eljárás; felhívja a hatóságot, hogy számoljon be arról, ha további intézkedéseket hajtanak végre a jövőbeli esetek megelőzése érdekében;

18. felhívja a hatóságot, hogy fejlessze tovább az „ethics@work” (etika a munkahelyen) programját a visszaélést bejelentő személyek védelmét biztosító intézkedések kidolgozása révén;

***Közbeszerzés***

19. a számvevőszéki jelentés alapján megjegyzi, hogy a hatóság egy kompetens orvos szolgáltatásaira irányuló közbeszerzési eljárást indított, az ajánlattételi felhívást és a műszaki leírást kizárólag olasz nyelven közzétéve annak ellenére, hogy a hatóság munkanyelve az angol; megjegyzi továbbá, hogy az ajánlattevő által benyújtandó nyelvi műszaki előírások nem feleltek meg a követelményeknek; aggodalommal állapítja meg, hogy a hatóság ennek következtében csak egy ajánlatot kapott; tudomásul veszi a hatóságnak a Számvevőszék megállapítására adott válaszát és a hatóság által e mulasztás megismétlődésének megelőzése érdekében tett intézkedéseket;

***Az összeférhetetlenségek megelőzése és kezelése, valamint az átláthatóság***

20. megelégedéssel nyugtázza a hatóságnak az átláthatóság, az összeférhetetlenségek megelőzésének és kezelésének, valamint a visszaélést bejelentő személyek védelmének biztosítására irányuló meglévő intézkedéseit és folyamatos erőfeszítéseit; üdvözli az összeférhetetlenségek megelőzése érdekében bevezetett utólagos és előzetes ellenőrzések hatékonyságát, amelyek 37 összeférhetetlenségi esetet akadályoztak meg, és nyolc megállapítást eredményeztek, és egyik megállapítás sem tette szükségessé korrekciós intézkedések elfogadását;

21. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2017. évi jelentésében szereplő, a számvitelért felelős tisztviselő függetlenségének megerősítésére vonatkozó észrevétel a hatóság szerint lezárult, de a Számvevőszék szerint továbbra is fennáll; tudomásul veszi a hatóság válaszát, miszerint a számvitelért felelős tisztviselő függetlensége nem kétséges, és felhívja a hatóságot, hogy a lehető leghamarabb kérje a Számvevőszéktől ennek megerősítését;

22. a kétéves visszavonulási időszakkal kapcsolatban sajnálja, hogy a hatóság függetlenségre vonatkozó politikája továbbra is csak annak a tudományos munkacsoportnak a megbízatásával kapcsolatban írja elő a szakértők érdekeltségeinek kötelező átvilágítását, amelybe a szakértők jelentkeznek; nem ért egyet a hatóság azon állításával, hogy a jelenlegi politika „a potenciális összeférhetetlenségek elkerülésének szilárd és kifinomult módja”; felszólít a politika haladéktalan módosítására annak biztosítása érdekében, hogy a szakértők érdekeltségeit a hatóság általános hatáskörének összefüggésében vizsgálják, amint arra a Parlament többször is felszólított; emlékezteti a hatóságot, hogy testületei függetlenségének megőrzése érdekében a hatóság hozzájuthat a szükséges szakértelemhez azáltal, hogy szakértőket hív meg a meghallgatásokon való részvételre anélkül, hogy jogot biztosítana számukra a testület tanácskozásain való részvételre és következtetések megfogalmazására;

23. sajnálja, hogy a hatóság hatáskörébe tartozó, vállalkozásoktól származó, kutatásra szánt forrásokat nem tekintik relevánsnak a visszavonulási időszak tekintetében, amíg a szóban forgó összeg nem haladja meg az adott szakértők és/vagy a munkacsoportjuk által kezelt kutatási költségvetés teljes összegének 25%-át, és hogy ezt a küszöbértéket az egyes forrásokra alkalmazzák, nem az összes magánforrásra együttesen; ismét felszólít arra, hogy a Parlamentnek a kérdéssel kapcsolatos többszöri kérelmével összhangban a finanszírozási küszöbértéket távolítsák el a hatóság függetlenségi politikájából; hangsúlyozza, hogy elfogadhatatlan, hogy a hatóság egyértelműen elveti a Parlamentnek a hatóság függetlenségi politikájának e gyengeségével kapcsolatos aggályait;

24. felhívja a hatóságot, hogy igazítsa gyakorlatait az európai ombudsman 2168/2019/KR sz. ügyben tett, 2020. május 7-i ajánlásaihoz, különösen azáltal, hogy szükség esetén biztosítja annak lehetőségét, hogy felső vezetői számára megtiltsa, hogy hivatali idejüket követően bizonyos álláshelyeket betöltsenek, kritériumokat határoz meg azokra az esetekre, amelyekben megtiltja a személyzet számára, hogy a magánszektorban munkát vállaljon, tájékoztatja a hatóság vezető beosztásaira pályázókat a kritériumokról, és belső eljárásokat vezet be arra, hogy amikor a személyzet egy tagja munkát vált, azonnal megvonja tőle a bizalmas információkhoz való hozzáférést;

***Belső kontrollrendszerek***

25. megjegyzi, hogy a Belső Ellenőrzési Szolgálat által az emberierőforrás-menedzsmentről és az etikáról végzett ellenőrzésről szóló végleges jelentést 2019-ben adták ki, és megjegyzi, hogy két nagyon fontos észrevételre került sor: az egyik a felvételi és kiválasztási folyamat hiányosságaira, a másik pedig az időgazdálkodási folyamat hiányosságaira vonatkozott; megjegyzi, hogy 2019-ben a Belső Ellenőrzési Szolgálat ellenőrzést kezdett az élelmiszer-összetevők és a csomagolás területén elért tudományos eredmények értékelésére és elfogadására vonatkozóan;

26. megjegyzi, hogy a Bizottság ajánlását követően a hatóság részt vett az uniós ügynökségek közötti kockázatkezelési szakértői értékelésben, ösztönözve a bevált gyakorlatok cseréjét;

27. üdvözli, hogy az Európai Csalás Elleni Hivatal módszertanával és iránymutatásával összhangban elvégzett belső kockázatértékelést követően teljeskörűen végrehajtották a hatóság csalás elleni stratégiájában foglalt cselekvési tervet; javasolja, hogy a hatóság aktualizálja csalás elleni stratégiáját és cselekvési tervét a hatóságot fenyegető csalási kockázatok kezelése érdekében, és számoljon be az elért eredményekről a mentesítésért felelős hatóságnak;

28. felhívja a hatóságot, hogy összpontosítson megállapításai eredményeinek a nyilvánosság körében történő terjesztésére;

***Egyéb megjegyzések***

29. tudomásul veszi a hatóság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy költséghatékony és környezetbarát munkahelyet biztosítson; felhívja a hatóságot, hogy erősítse meg ezeket az erőfeszítéseket az európai uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerre vonatkozó iránymutatások követése és a nagyobb fenntarthatóság elérésére irányuló munka révén;

30. megjegyzi, hogy a hatóság új integrált politikát fogadott el az információbiztonságra, az üzletmenet-folytonosságra, a biztonságra, valamint az egészségre és védelemre vonatkozóan; üdvözli, hogy többtényezős hitelesítést vezettek be, tovább korlátozták a szuperfelhasználói fiókokat és a hatóságon belüli információbiztonság növelése érdekében kötelező képzést biztosítottak;

31. a mentesítő határozatot kísérő horizontális jellegű egyéb észrevételei tekintetében utal az ügynökségek teljesítményéről, pénzgazdálkodásáról és ellenőrzéséről szóló, 2021. április 29-i állásfoglalására ([6]).

([6]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0215.